Тәрбие теориясы

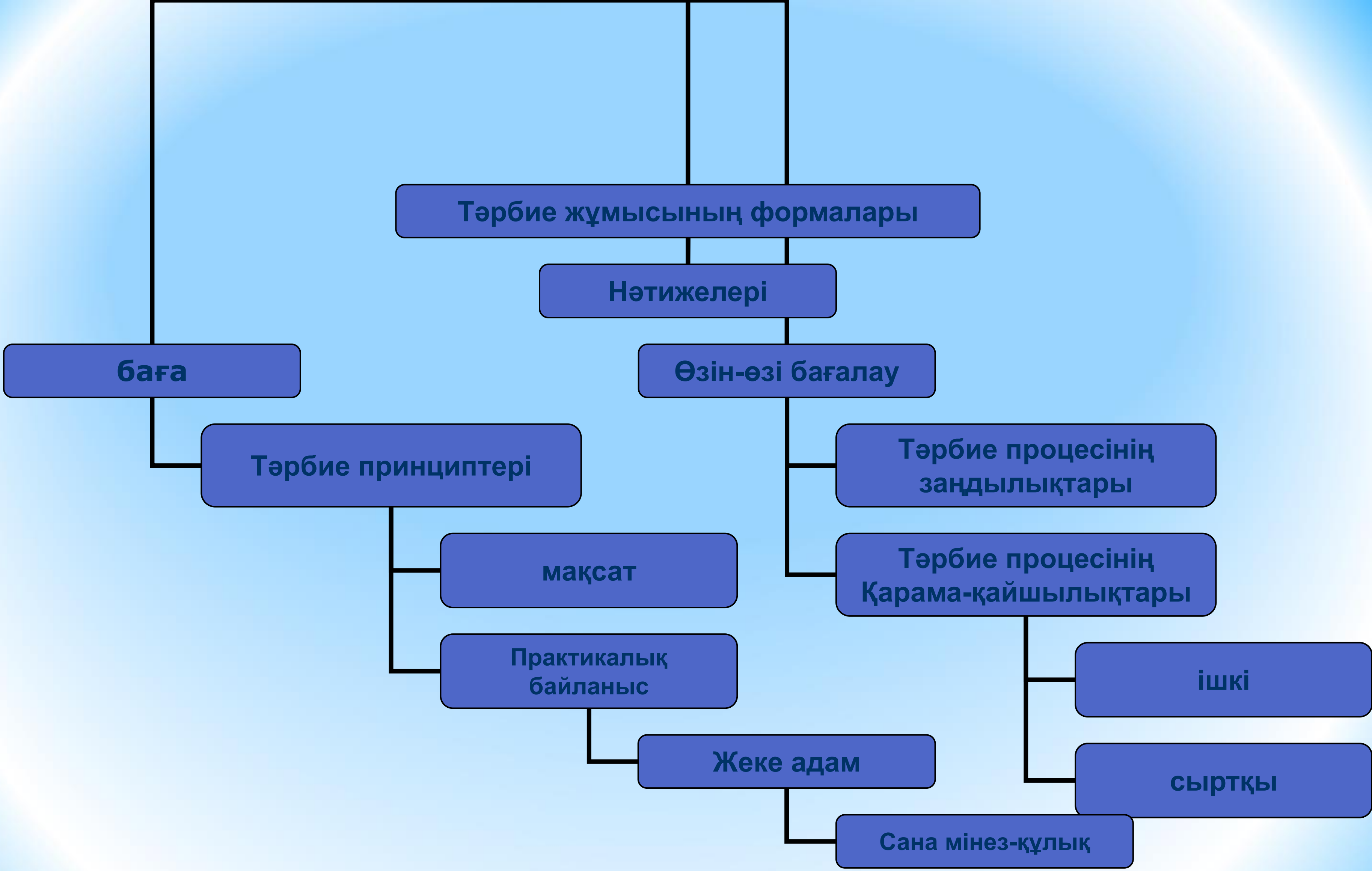

Тәрбие жұмысының формалары
Нәтижелері
баға
Өзін-өзі бағалау
Тәрбие принциптері
Тәрбие процесінің заңдылықтары
мақсат
Тәрбие процесінің Қарама-қайшылықтары
Практикалық байланыс
ішкі
Жеке адам
сыртқы
Сана мінез-құлық

Тәрбие - мақсатқа бағытталған тұлға бойында көзқарастар мен сенімдер, қасиеттер мен құндылықтар, мінез-құлық нормаларын қалыптастыру процесі.

Тәрбие - мақсатты, арнайы ұйымдастырылған жан-жақты үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру процесі.

Тәрбие - мақсатты түрде, адамзаттың өмір сүру барысында жинақтаған әлеуметтік тәжірибесін, ұрпақтан ұрпаққа алмастыру процесі.

Тәрбие - тұлғаны қалыптастыруға бағытталған қоғамдық институттардың (отбасы, балабақша, мектеп, қоғамдық бірлестік) балаға әсер ету процесі.

Тәрбие принциптері

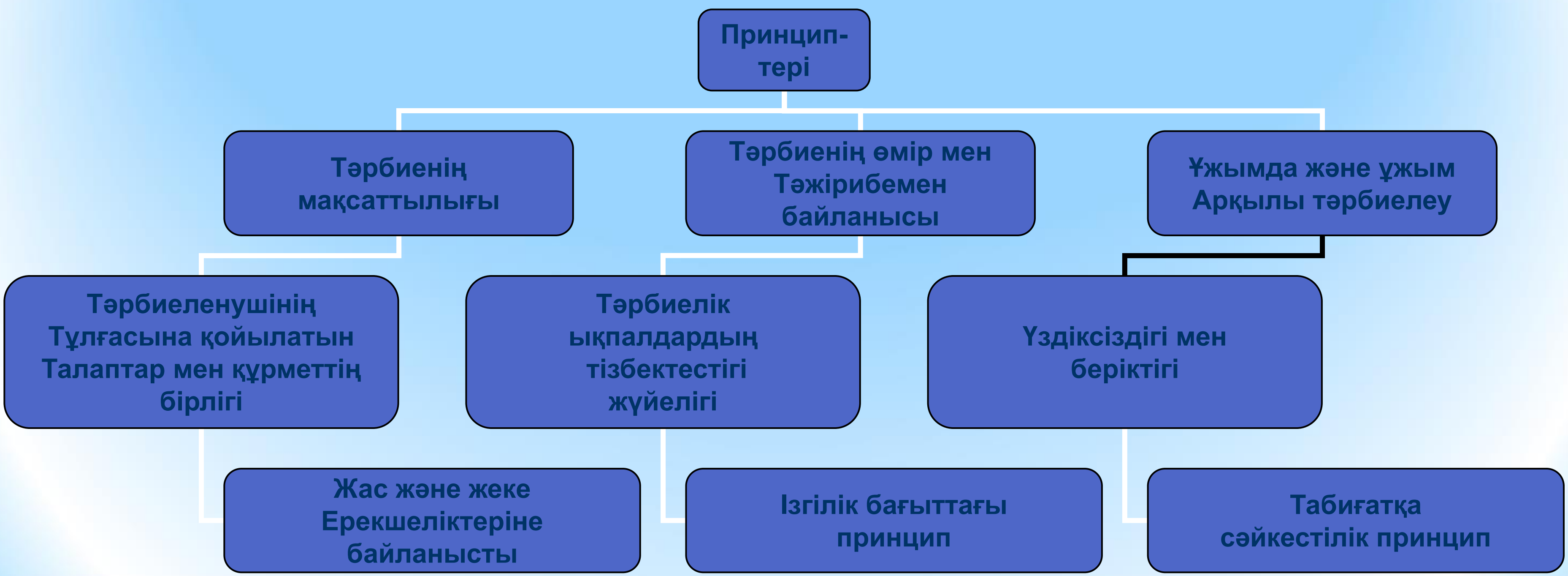

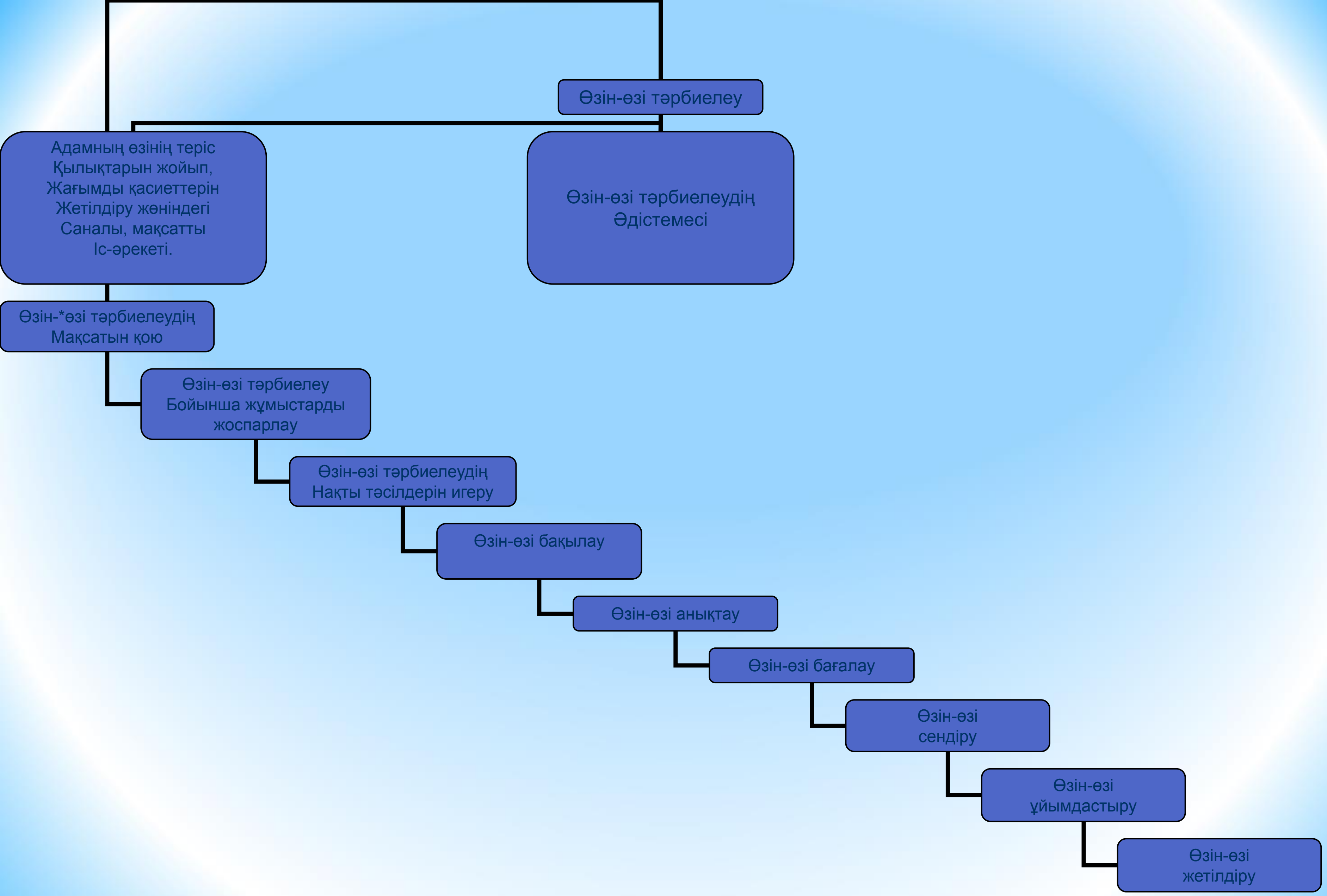
Өзін-өзі тәрбиелеу
Адамның өзінің теріс Қылықтарын жойып, Жағымды қасиеттерін Жетілдіру жөніндегі Саналы, мақсатты Іс-әрекеті.
Өзін-өзі тәрбиелеудің Әдістемесі
Өзін-*өзі тәрбиелеудің Мақсатын қою
Өзін-өзі тәрбиелеу Бойынша жұмыстарды жоспарлау
Өзін-өзі тәрбиелеудің Нақты тәсілдерін игеру
Өзін-өзі бақылау
Өзін-өзі анықтау
Өзін-өзі бағалау
Өзін-өзі сендіру
Өзін-өзі ұйымдастыру
Өзін-өзі жетілдіру

Қайта тәрбиелеу

Қайта тәрбиелеу -бұл
тәрбиелік ықпалдар
жүйесі, оның барысында құлықтық
дамуымен
жүріс-тұрысындағы
ауытқулар түзетіледі және
қоғамның моральдық
талаптарына сай
тұлға сапалары қалыптасады

Қайта тәрбиелеудің
Әдістері

Қайта ұғындыру- бұл тәрбиесі
Қиын балалар педагогикалық
Тұрғыда караусыз қалған
Оқушылар бойындағы дұрыс емес
Сенімдерді
Қайта құру әдісі

Басқа іс-әрекетке жету-бұл
тәртібімен мінез-
Құлқыныңғ дамумында ауытқуы
бар
Балалардың белсенділігін
Арыттыру қоғамдық пайдалы
Іс-әрекетке ауыстыру
Әдісі

Еріксіз көндіру- бұл басқа
әдістердің мүмкіншілігі
Сарылғанда педагогикалық
және әлеуметтік
Тұрғыда өте караусызщ
қалған балаларға
Қолданылатын педагогикалық
әсер ету

Қайта оқыту- бұл теріс
Қажеттіліктері мен
Дағдыларды
Түзеті әдісі

Күрт өзгерту-бұл тұлған
ың ұжым және қоғамме
қатынасыныңғ бұзылысын
Шұғыл қалпына
Келтіру әдісі.
Бұл қайта тәрбиелеудің
Макаренко
Жасаған арнайы әдісі

Тәрбие процесі

Тәрбие процесі-жеке адам мен балалар ұжымын әлеуметтік тұрғыдан қалыптастыруда, оларды, өмірге дайындап, қоғамда өз орнын таба білуге үйретіп, әрбір әрекетімен, қызметімен қоғамға пайда келтіруде, өз жеке басына қанағаттанған сезіммен қарауға тәрбиелеу.

Тәрбие процесінің құрылысы өз ерекшеліктеріне байланысты алдына айқын мақсаттар қойып, тәрбие мазмұның соған негіздеп, оларды іс-жүзіне асыруда тәрбиенің формалары мен әдіс-тәсілдерін, объективтік мүмкіндіктерін сонымен қатар ең соңында жеткен жетістіктерідің қорытындысын белгілейді.

Тәрбие процйесінің екі жақтылық функциясының мәні – педагогтің белгілі мақсат пен жасаған педагогикалық ықпалы, табиғи түрде, оқушының өмірі мен іс-әрекеттерінің үйлесуі қажет.

Тәрбие процесінің ерекшеліктері

Тәрбие процесі-жеке тұғаны қалыптастыруды мақсатқа бағытталған үрдіс.

Тәрбие процесі-тәрбиеші мен тәрбиеленушінің тиімді өзара іс-әрекеті (ынтықмастығы).

Тәрбие процесінің көп факторларлығы объективтік және субъективті.

Тәрбие процесінің ұзақтылығы тікелей емес тәрбие ықпалы кезеңінен нәтижеден алыстау мен сипатталады.

Тәрбие процесінің үздіксіздігі бұл тәрбиеші мен тәрбиеленушілердің өзара іс-әрекетінің жүйесі.
Тәрбие процесінің кешенділігі - мазмұны, міндеттері, мақсаты,түрі, әдіс-тәсілдерінің бірлікте болуы.

Тәрбие процесі екі жақытылық сипатта болады: тәрбиешіден тәрбиеленушіге қарай (тікелей байланыс) және тәрбиеленушіден тәрбиеленушіге қарай.

- Жеке адам тәрбиесі мен дамуының бірлігі мен өзара байланыстылығы- тәрбие процесі заңдылығының екінші құрамын құрайды.

- Тәрбие процесінің мазмұны жеке адамның ішкі позициясына жасаған ықпалы өте жоғары болатындығын тәрбиенің үшінші заңдылығы тудырады

- Тәрбие процесінің қорытынды нәтижесі бүгінгі өмір талабына сай болуы-тәрбие жұмысының төртінші заңдылығы.

-Тәрбие мен өзін-өзі тәрбиелеу бірлігін-тәрбие процесінің бесінші заңдылығы.

-Тәрбие процесінің мазмұндамасы қоғамдық ортаның объективтік және субъективтік факторларымен тығыз байланыста болатындығы – тәрбие процесі заңдылықтарының бірі болмақ.

Тәрбие - мақсатқа бағытталған тұлға бойында көзқарастар мен сенімдер, қасиеттер мен құндылықтар, мінез-құлық нормаларын қалыптастыру процесі.

Тәрбие - мақсатты, арнайы ұйымдастырылған жан-жақты үйлесімді дамыған тұлғаны қалыптастыру процесі.

Тәрбие - мақсатты түрде, адамзаттың өмір сүру барысында жинақтаған әлеуметтік тәжірибесін, ұрпақтан ұрпаққа алмастыру процесі.

Тәрбие - тұлғаны қалыптастыруға бағытталған қоғамдық институттардың (отбасы, балабақша, мектеп, қоғамдық бірлестік) балаға әсер ету процесі.

Тәрбиенің мақсатқа бағытталған ықпалдары

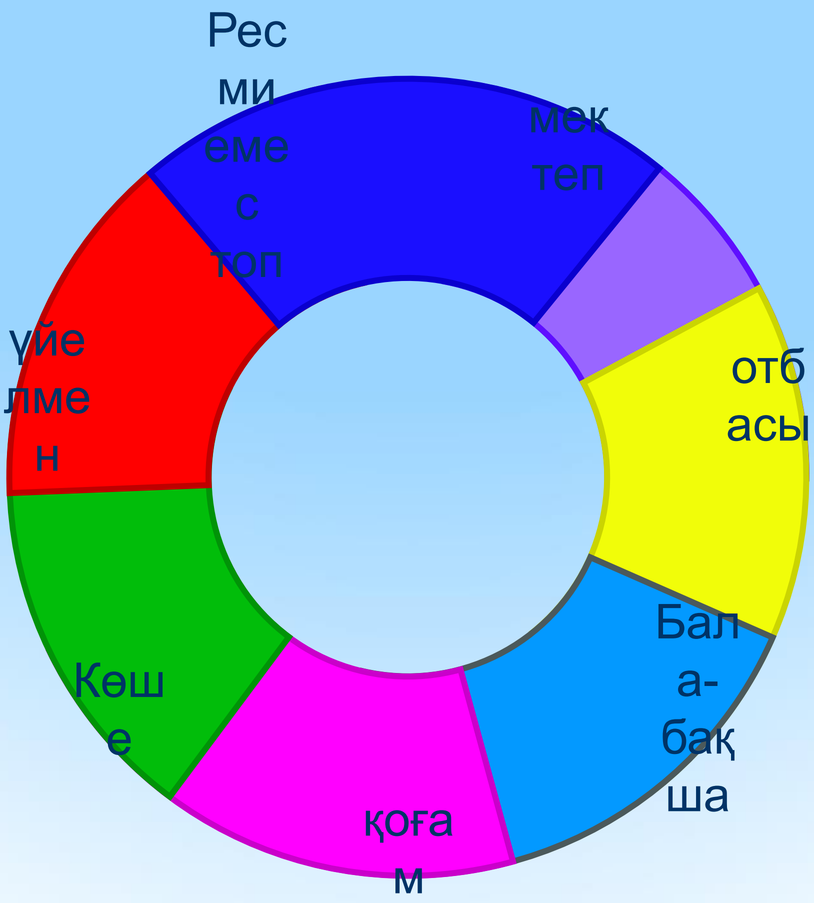

Тәрбие түрлері

Ақыл-ой мәдениеті

Адамшершілік тәрбиесінің негіздері

Еңбек тәрбиесінің негізі

Экономикалық тәрбие

Құқық және саяси тәрбие

Экологиялық тәрбие негіздері

Эстетикалық тәрбие

Дене тәрбиесі

Тәрбие әдістері – бұл педагогикалық жұмыстың тәсілдері мен жолдары арқылы тәрбие мақсатына жету (Т.Е.Конникова)
Тәрбие әдістері - тәрбиеші мен тәрбиеленушілер іс-әрекетінің өзара байланыс тәсілдері (В.А.Сластенин)
Тәрбие әдістері – бұл мектеп тәжірибесінде қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін пайдаланылатын жол (Ж.Әбиев)

Тәрбие әдісі дегеніміз тәрбиешілер мен тәрбиеленушілердің өзара байланысқан іс-әрекетінде оқушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыруға бағытталған педагогикалық жұмыс тәсілдері

Тәрбие тәсілі – жалпы әдістің бір бөлігі, жеке-дара әрекет, нақты іс

Тәрбие құралдары: іс-әрекеттің түрлері, көрнекі құралдар, педагогикалық ықпал жасау құралдары, коммуникация, құралдары.

Тұлғаның ақыл-ойын қалыптастыру әдістері

- Әңгіме
- Этикалық сұхбат
- Пікірталас
- Түсіндіру
- Өнеге

Әңгіме – бұл адамгершілік мазмұны бар нақты деректер мен оқиғалардың эмоцияналды, айқын көрінісі.

Түсіндіру – тәрбиеленушіге эмоцияналды-сөзді әсер ету әдісі.

Этикалық сұхбат – тәрбиеші мен тәрбиеленушінің пікір алысуға екіжақты кірісуін керек ететін жүйелі және бірізді әдіс түрі.

Пікірталас – тәрбиеленушілерді қызықтыратын әр түрлі тақырыптарға арналған қызу пікір сайысы

Жаттығу – автоматты түрде талап, әрекетті көп қайталап орындаудан болатын тәрбиенің тәжірибелік әдісі.
Талап – бұл тәрбиеленушілердің белгілі бір іс-әрекетін тежеп не ынталандырып, жекелей қарым-қатынаста жоғарылайтын, баланың белгілі бір қасиеттерінің көрінуіне себепші әсер ететін әдіс.
Үйрету – пәрменді жасалынатын ағдыландыру.

Ынталандыру әдістері

- Мақтау
- Жазалау
- Жарыс

Мақтау – тәрбиеленушінің іс-әрекетіне қойылған жақсы баға.
Жазалау – қате қылықты ескертіп тежеу, өз ар-ұяты алдында, басқа адамдар алдында кінәсін түсінуге әсерін тигізетін педагогикалық әдіс.
Жарыс – қажетті сапаларды тәрбиелеуде оқушылардың табиғи бәсекелестік қасиеттерін бағыттайтын балалардың ұжымдағы іс-әрекетін ұйымдастыру және ынталандыру әдісі.

Назарларыңызға рахмет!